

NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

1–5. novembar 2021.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Novembar 2021.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1

Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 05.11.2021	Promena u %	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	4.697,53	2,00%	33,82%
Dow Jones Industrial	SAD	36.327,95	1,42%	27,96%
NASDAQ	SAD	15.971,59	3,05%	34,32%
Dax 30	Nemačka	16.054,36	2,33%	27,74%
CAC 40	Francuska	7.040,79	3,08%	41,27%
FTSE 100	Velika Britanija	7.303,96	0,92%	23,67%
NIKKEI 225	Japan	29.611,57	2,49%	22,84%
Shanghai Composite	Kina	3.491,57	-1,57%	5,16%

Izvor: Bloomberg.

1.3

Kretanja na FX tržištu

EUR			USD			
Kurs	Promena EUR u %		Kurs	Promena USD u %		
	1w	YoY		1w	YoY	
EUR/USD	1,1557	0,16%	-2,08%	USD/EUR	0,8653	-0,15% 2,14%
EUR/GBP	0,8566	1,50%	-4,93%	USD/GBP	0,7412	1,33% -2,91%
EUR/CHF	1,0540	-0,36%	-1,46%	USD/CHF	0,9120	-0,52% 0,64%
EUR/JPY	131,03	-0,47%	7,03%	USD/JPY	113,38	-0,62% 9,31%
EUR/CAD	1,4387	0,59%	-6,63%	USD/CAD	1,2449	0,43% -4,63%

Izvor: Bloomberg.

1.4

Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EURIBOR			LIBOR								
				USD		GBP		CHF				
	nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.		nivo u %	promena u b.p.	
		1w	YoY									
O/N	-0,57%	0,6	-1,6	0,05%	0,0	-6,0	0,05%	-0,4	-0,7	-0,71%	-1,6	0,8
1M	-0,57%	-1,0	-2,0	0,09%	0,1	-3,8	0,05%	-8,1	1,0	-0,79%	-0,3	1,1
3M	-0,57%	-1,4	-5,0	0,14%	1,1	-7,0	0,10%	-12,7	5,6	-0,78%	-0,5	-0,4
6M	-0,54%	-0,9	-2,5	0,22%	2,0	-2,5	0,27%	-18,4	21,2	-0,72%	-0,8	1,7
12M	-0,50%	-4,0	-1,2	0,36%	-0,4	2,4	0,57%	-24,5	44,7	-0,57%	-3,1	5,4

* EURIBOR i LIBOR za ročnosti od 1 do 12 meseci a ESTR, SOFR, SONIA i SARON za O/N.

Izvor: Bloomberg.

1.5

Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za Q4 (u %)
Evropska centralna banka	-0,5	-0,10	12.09.19.	16.12.21.	-0,50
Federalne rezerve SAD	0,00-0,25	-1,00	15.03.20.	15.12.21.	0,00-0,25
Banka Engleske	0,10	-0,15	19.03.20.	16.12.21.	0,25
Banka Kanade	0,25	-0,50	27.03.20.	08.12.21.	0,25
Švajcarska nacionalna banka	-0,75	-0,50	15.01.15.	16.12.21.	-0,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 0,00%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je ojačao za 0,16% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD kretao se u rasponu od **1,1514** do **1,1617** (tokom perioda trgovanja), odnosno od **1,1547** do **1,1594** (vrednost na kraju dana, Bloomberg Composite London).

Početkom nedelje dolar je oslabio prema evru i drugim glavnim valutama, nakon što je krajem prethodne nedelje zabeležio najveći dnevni rast u poslednja četiri meseca usled pozicioniranja investitora pred sastanak FED-a ove nedelje, u slučaju da centralna banka ipak zadrži relativno veću sklonost ka ekspanzivnijoj monetarnoj politici. U fokusu investitora ove nedelje bili su i sastanci drugih centralnih banaka – Australije i UK. U ponedeljak je objavljeno da je *ISM* indeks proizvodnog sektora u SAD u oktobru imao vrednost od 60,8 (očekivano 60,5), za 0,3 p.p. niže u odnosu na vrednost iz prethodnog meseca, što ukazuje na nastavak snažne ekspanzije sedamnaesti mesec zaredom.

Sledećeg dana dolar je blago ojačao prema evru, te je nadoknadio deo gubitka od prethodnog dana, dok je pažnja investitora i dalje bila usmerena na to kakvi će biti ishodi sastanaka centralnih banaka.

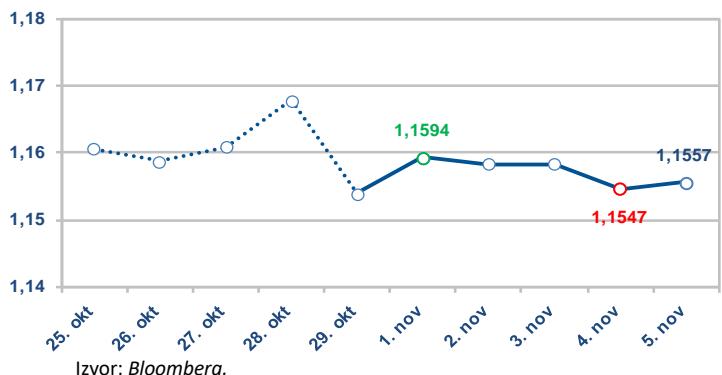
U izveštajnom periodu evro je ojačao prema dolaru za 0,16%.

U sredu je završen dvodnevni sastanak FED-a, na kome je odlučeno da se počne sa smanjenjem kupovine aktive već tokom ovog meseca. Mesečni obim neto kupovine u okviru programa kvantitativnih olakšica biće smanjen za po 15 milijardi dolara u novembru i decembru, a FED očekuje da će se sličan tempo mesečnih smanjenja nastaviti i u sledećoj godini, ali navodi da je spreman da ga promeni ukoliko bude potrebno. Međutim, FED je i dalje ostao pri stavu da će visoka inflacija biti privremena (iako sada manje uveren nego ranije) i verovatno neće zahtevati brzo povećavanje referentne kamatne stope. Nakon objave izveštaja sa sastanka dolar je oslabio prema evru, čemu je doprinelo i zatvaranje dugih pozicija u dolarima i uzimanje profita od strane investitora. Od ekonomskih podataka, objavljeno je da je *ISM* indeks uslužnog sektora SAD u oktobru imao vrednost od 66,7, što je nova najviša vrednost, a nakon vrednosti od 61,9 u septembru, što ukazuje na ekspanziju poslovne aktivnosti sedamnaesti mesec zaredom u ovom sektoru, koji obuhvata više od dve trećine američke ekonomije.

Međutim, narednog dana dolar je ponovo ojačao prema evru, nakon što su tržišni učesnici morali da formiraju nova očekivanja u pogledu budućeg pravca monetarne politike najvažnijih centralnih banaka, nakon što je FED ponovio da očekuje da visoka inflacija bude privremena, a Banka Engleske odlučila da zadrži referentnu kamatnu stopu na nivou od 0,1%, suprotno očekivanjima. Prethodno je i predsednik ECB-a Kristin Lagard ponovila da je povećanje referentne kamatne stope sledeće godine „vrlo malo verovatno”.

1.6

Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

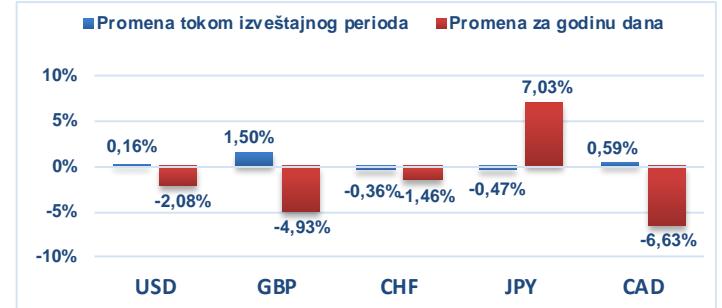
1.7

Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

1.8

Promena vrednosti evra u odnosu na odabrane valute

Izvor: Bloomberg.

U petak je dolar ojačao nakon što je objavljeno da je broj radnih mesta van poljoprivrednog sektora u SAD u oktobru povećan za **531 hiljadu**, što je više od očekivanja (**430 hiljada**), pa se kurs EUR/USD u jednom trenutku spustio na **1,1514**. Ipak, u drugoj polovini dana dolar je oslabio usled jačanja sklonosti investitora ka riziku, pa je na dnevnom, ali i nedeljnog nivou ipak evro dobio na vrednosti.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od **1,1557** američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Prinosi državnih obveznica SAD tokom izveštajnog perioda opali su duž cele krive prinosa, a pre svega kod instrumenata ročnosti duže od dve godine, gde je došlo do skoro paralelnog pomeranja krive. Prinosi dvogodišnje i desetogodišnje obveznice smanjeni su za oko 10 b.p. (na 0,40% i 1,45%, respektivno).

Na kretanje prinosa tokom nedelje najviše je uticala korekcija prinosa naniže nakon sastanka FED-a na kome su donete mere u skladu sa očekivanjima, kao i nakon što su u petak objavljeni podaci s tržišta rada, iako su ukazivali na snažan i široko rasprostranjen rast zaposlenosti i nastavak ubrzanog rasta zarada.

FED je, na sastanku koji je završen sredinom nedelje, **odlučio da počne sa smanjenjem kupovine aktive (tapering) već tokom ovog meseca**. Mesečni obim neto kupovine u okviru programa kvantitativnih olakšica biće smanjen za po 15 milijardi dolara u novembru i decembru, i to po 10 milijardi dolara državnih obveznica i 5 milijardi dolara hipotekarnih obveznica. FED očekuje da će se sličan tempo mesečnih smanjenja nastaviti i u sledećoj godini, ali navodi da je spreman da ga promeni ako bude potrebno. Na ovaj način, neto kupovine (do sada na nivou od 120 milijardi mesečno) treba da budu potpuno završene do sredine sledeće godine. **FED je zadržao referentnu kamatnu stopu na istom nivou (raspon od 0,0–0,25%), kao i forward guidance u delu koji se odnosi na referentnu stopu**, te i dalje očekuje da će biti zadržana na ovom nivou sve dok stanje na tržištu rada ne dođe na nivo pune zaposlenosti i dok stopa inflacije ne dostigne 2% i ne bude na putu da premaši taj nivo u određenom periodu.

FED je doneo odluku o smanjenju mesečnog obima neto kupovine aktive u okviru programa kvantitativnih olakšica.

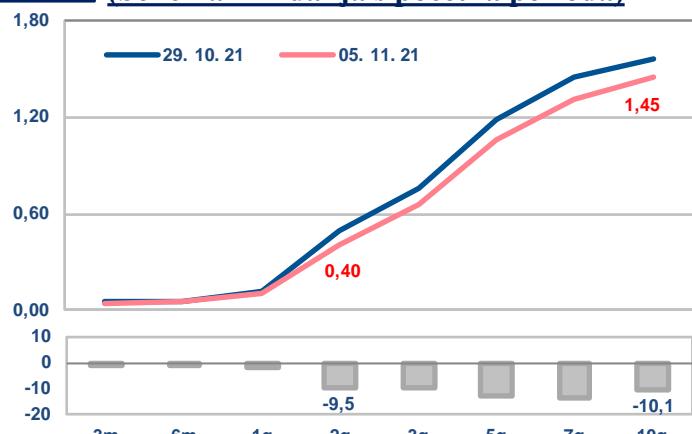
Broj radnih mesta van poljoprivrednog sektora (*NFP – Non-Farm Payrolls*) u oktobru je povećan za 531 hiljadu u odnosu na prethodni mesec, što je iznad očekivanja (450 hiljada). Podatak za septembar revidiran je naviše za 116 hiljada (na 312 hiljada). Broj radnih mesta sada je za 4,2 miliona manji u odnosu na nivo iz februara prošle godine, pre početka epidemije. **Stopa nezaposlenosti smanjena je na 4,6%** (sa 4,8% u septembru), više od očekivanja (4,7%), dok je stopa participacije zadržana na **61,6%**, što je i dalje daleko ispod nivoa od 63,3% pre početka epidemije i neizvesno je da li će se i kada vratiti na taj nivo. Zarade (po radnom satu) povećane su za 0,4% u odnosu na prethodni mesec, odnosno za 4,9% u odnosu na isti mesec prošle godine (nakon 4,6% u septembru), najviše od februara.

ISM indeks proizvodnog sektora u oktobru je imao vrednost od **60,8** (očekivano 60,5), za 0,3 p.p. niže od vrednosti iz prethodnog meseca, što ukazuje na nastavak snažne ekspanzije sedamnaesti mesec zaredom. **ISM indeks uslužnog sektora imao je vrednost od 66,7** (očekivano 62,0), što je nova najviša vrednost (četvrta ove godine) od početka serije podataka 1997. godine, a nakon vrednosti od 61,9 u septembru, što takođe ukazuje na ekspanziju poslovne aktivnosti sedamnaesti mesec zaredom i u ovom sektoru, koji obuhvata više od dve trećine američke ekonomije.

Broj novih prijava za naknadu u slučaju nezaposlenosti u SAD u toku nedelje koja se završila 30. oktobra **iznosio je 269 hiljada**, što je manje od očekivanja (275 hiljada) i 283 hiljade (revidirano sa 281 hiljade) prethodne nedelje. Broj novih prijava smanjen je na novi najniži nivo od početka pandemije, pošto kompanije izbegavaju otpuštanja i nastoje da zaposle više radnika.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

■ promena (u baznim poenima)

1.10

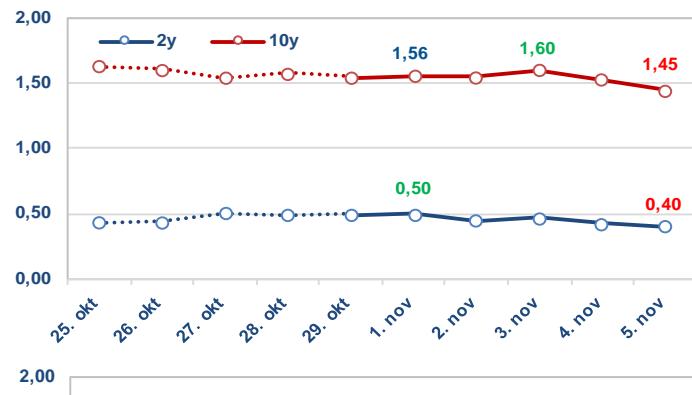
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Promena broja radnih mesta van poljoprivrednog sektora u SAD	Okt	450	531	312
ISM indeks proizvodnog sektora	Okt	60,5	60,8	61,1
ISM indeks uslužnog sektora	Okt	62	66,7	61,9

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica ročnosti dve godine i duže zabeležili su snažan pad. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za 15 b.p., na -0,74%, a prinos desetogodišnje obveznice za 18 b.p., na -0,28%. Pad prinsa tokom perioda najvećim delom bio je posledica korekcija tržišnih očekivanja da će ECB već tokom sledeće godine započeti s povećanjem kamatne stope. Tržišna vrednovanja ukazivala su na očekivani rast kamatne stope ECB-a od čak 20 b.p. do kraja 2022. godine.

Predsednik ECB-a Kristin Lagard rekla je da su, uprkos trenutnom snažnom rastu inflacije, očekivanja za srednji rok i dalje ispod cilja ECB-a, kao i da je jako malo verovatno da će se ispuniti uslovi za povećanje kamatnih stopa ECB-a naredne godine.

Banka Engleske je na sastanku odlučila za zadrži referentnu kamatu stopu na nivou od 0,1%, većinom glasova (7-2) članova Odbora za monetarnu politiku, iako je veliki broj analitičara očekivao povećanje referente kamatne stope već na ovom sastanku, posebno nakon što guverner Bejli sredinom oktobra više puta snažno signalizirao da će centralna banka morati da deluje kako bi smanjila inflatorne pritiske.

Snažan pad prinsa nemačkih obveznica – korekcija tržišnih očekivanja rasta kamatnih stopa ECB-a

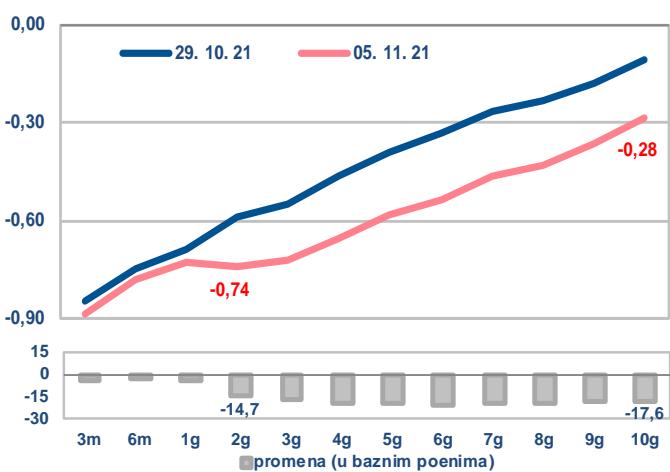
Stopa nezaposlenosti u zoni evra iznosila je 7,4% u septembru, ispod 7,5% u avgustu. Najviša stopa nezaposlenosti bila je tokom avgusta 2020. godine (8,6%), a najniža u martu te godine (7,1%), odnosno pre pogoršanja situacije s pandemijom virusa korona. Među najvećim ekonomijama zone evra, stopa nezaposlenosti nepromenjena je u Nemačkoj (3,4%), dok je smanjena u Francuskoj (sa 8,0% na 7,7%), Italiji (sa 9,3% na 9,2%) i Španiji (sa 14,8% na 14,6%). Podaci ukazuju na nastavak daljeg oporavka tržišta rada u zoni evra sa otvaranjem ekonomija, što otvara prostor za postepen rast zarada. Za sada zarade rastu sporije nego 2019. godine.

Industrijske porudžbine u Nemačkoj u septembru povećane su za 1,3%, nakon pada od 8,8% u avgustu. Inostrane porudžbine su povećane za 6,3%, pri čemu je rast bio vođen pre svega masovnim porudžbinama u prerađivačkom sektoru, dok su domaće porudžbine smanjene za 5,9%. U odnosu na isti mesec prethodne godine, porudžbine su više za 9,7%, nakon 10,4% u avgustu. Pad domaćih porudžbina verovatno je posledica odlaganja novih porudžbina od strane firmi, s obzirom na dugo vreme isporuke usled poremećaja u lancima snabdevanja. Za sada je nivo porudžbina i dalje veoma visok, te bi svako poboljšanje u lancima snabdevanja moglo da dovede do brzog rasta industrijske proizvodnje.

Industrijska proizvodnja u Nemačkoj u septembru smanjena je za 1,1%, nakon pada od 3,5% u avgustu. U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvodnja je niža za 1,0%, nakon što je u avgustu porasla za 2,2% u odnosu na prethodnu godinu. Industrijska proizvodnja smanjena je u šest od devet meseci ove godine i negativno je doprinela privrednom rastu u dva uzastopna tromesečja (drugom i trećem). Pad proizvodnje posledica je poremećaja u lancima snabdevanja, uprkos visokom nivou porudžbina i niskom nivou zaliha. S druge strane, potencijal za rast u narednom periodu značajan je usled postojanja zaostalih poslova, koji bi u nekom trenutku trebalo da dovedu do ponovnog rasta industrijske aktivnosti.

1.12

Kriva prinsa državnih obveznica Nemačke (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

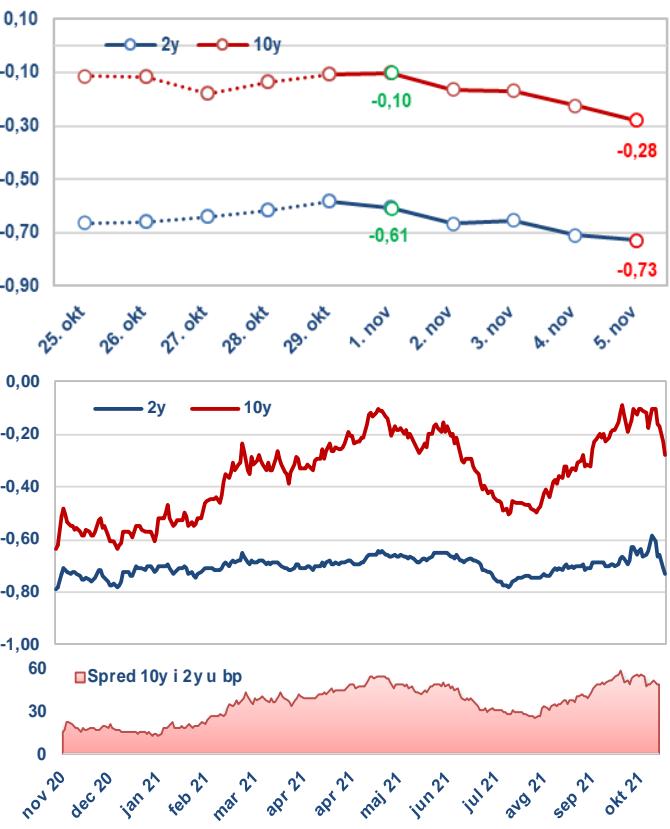
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Indikator	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa nezaposlenosti, zona evra	Sep	7,4%	7,4%	7,5%
Industrijska proizvodnja, MoM, Nemačka	Sep	1,0%	-1,1%	-3,5%
Stopa rasta proizvodačkih cena, YoY, zona evra	Sep	15,4%	16,0%	13,4%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabralih zemalja u razvoju

2.1

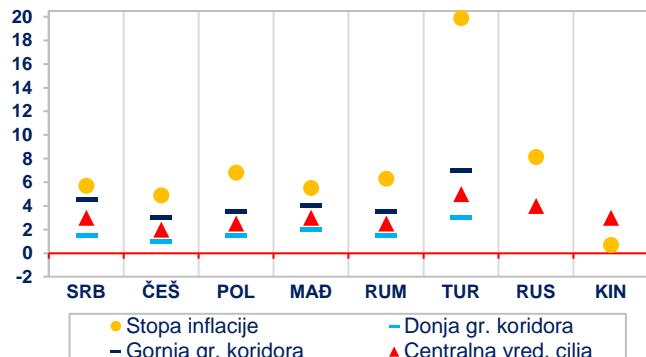
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (kraj Q4, %)*
Srbija (NBS)	1,00	-0,25	10.12.20	9.12.21	1,10
Češka (CNB)	2,75	1,25	4.11.21	22.12.21	-
Poljska (NBP)	1,25	0,75	3.11.21	8.12.21	-
Madarska (MNB)	1,80	0,15	19.10.21	16.11.21	1,95
Rumunija (NBR)	1,75**	0,25	9.11.21	10.1.22	-
Turska (CBRT)	16,00	-2,00	21.10.21	18.11.21	15,15
Rusija (CBR)	7,50	0,75	22.10.21	17.12.21	7,95
Kina (PBoC)	4,35	-0,25	23.10.15	n/a	4,35

Izvor: Bloomberg / *T4 2021. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa). ** Promena je nastala nakon izveštajnog perioda i biće obuhvaćena narednim nedeljnjim izveštajem.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg / sajtovi centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Centralna banka Poljske (NBP) na sastanku Monetarnog odbora povećala je referentnu stopu za 75 b.p., na nivo od 1,25%, pri čemu je odluka o povećanju bila značajnije iznad tržišnih očekivanja. Osnovni razlog za povećanje jeste visoka stopa inflacije, koja je u oktobru, prema preliminarnoj proceni, iznosila 6,8% međugodišnje, što je najviša stopa inflacije u poslednjih dvadeset godina. Guverner NBP-a Adam Glapinski izjavio je da očekuje da stopa inflacije dostigne maksimum u januaru 2022. godine, kada projektuju da će se nalaziti na nivou iznad 7% YoY. Prema njegovoj izjavi, NBP je praktično obustavila program kupovine aktive, ali može nastaviti s programom ukoliko za to bude bilo potrebe.

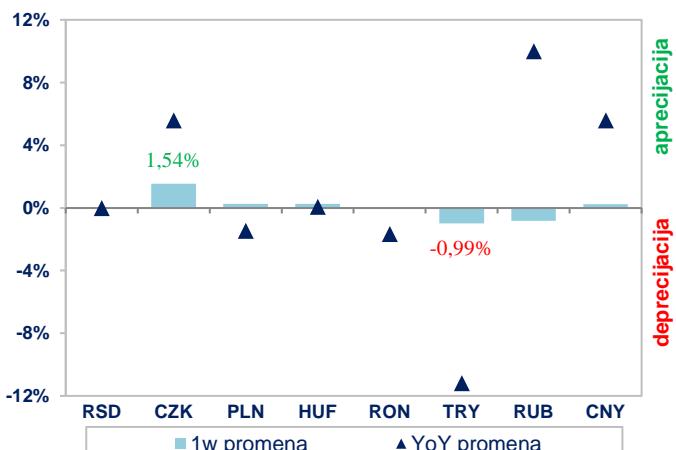
Centralna banka Češke (CNB) na sastanku Monetarnog odbora povećala je referentnu kamatnu stopu za 125 b.p., na 2,75%, što je najveće povećanje u prethodne 24 godine. Odluka je znatno premašila očekivanja tržišta. Stopa na kreditne olakšice i stopa na depozitne olakšice takođe su povećane za po 125 b.p., na 3,75% i 1,75%, respektivno. Kao osnovni cilj donošenja odluke o povećanju predstavnici CNB-a navode vraćanje inflacije na ciljani nivo u narednih 12–18 meseci i ublažavanje inflacionih očekivanja. U septembru je stopa inflacije u Češkoj iznosila 4,9% YoY, što je najviši nivo inflacije u prethodnih 13 godina. Inflacioni pritisci u Češkoj jačaju u uslovima pooštrenih uslova na tržištu rada i uskih grla u lancima snabdevanja, koji stvaraju pritisak na rast cena. Guverner CNB-a Jirži Rusnok naveo je nakon sastanka da je CNB spremna da nastavi ciklus pooštrevanja monetarne politike u skladu sa prognozama objavljenim na jesen.

Podaci o zvaničnim PMI indeksima Kine nastavili su smanjenje u oktobru, u uslovima ponovnog uvodenja mera zatvaranja, ali i problema u lancima snabdevanja. Proizvodni PMI indeks je u oktobru iznosio 49,2 (septembar: 49,6) i bio je ispod očekivanja tržišta. PMI indeks u sektoru usluga smanjen je na 52,4 u oktobru (septembar: 53,2). Kompozitni PMI indeks je smanjen u oktobru na 50,8, što je ispod podatka iz septembra (51,7).

Stopa inflacije u Turskoj u oktobru iznosila je 19,89% YoY, što je iznad nivoa iz septembra od 19,58% YoY. U toku izveštajnog perioda objavljena je i stopa inflacije za Rusiju, koja je u oktobru ove godine zabeležila rast od 8,13% YoY, što je znatno iznad nivoa od 7,4% YoY iz septembra ove godine i predstavlja najviši nivo od 2016. godine.

2.3

Promena lokalnih valuta izabralih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (ročnost približna deset godina)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija (2032)	4,070	2,0	4,0
Češka (2031)	2,637	3,4	162,8
Poljska (2030)	2,848	2,7	169,2
Madarska (2033)	3,879	-4,9	180,3
Rumunija (2030)	4,921	6,9	174,8
Turska (2031)	18,480	-60,0	460,0
Rusija (2030)	8,300	8,5	237,5
Kina (2030)	2,886	-8,2	-29,9

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Reuters).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je porasla za 2% i kretala se u rasponu od 1.765,25 američkih dolara po finoj unci zlata do 1.813,77 američkih dolara po finoj unci zlata (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na rast cene zlata, od sredine posmatranog perioda, uticali su: **izjava predsednika FED-a da će inflacija u SAD ostati realnost duže nego što se to prethodno mislilo**, što je bio signal tržišnim učesnicima da investiraju u zlato; **nagoveštaji iz FED-a i BoE da se ne žuri s podizanjem nivoa kamatnih stopa**, mada se taj korak ne može isključiti (u 2022), pa se cena zlata ponovo vraća ka nivou 1.800 američkih dolara po finoj unci zlata. **Pad stopa prinosa na desetogodišnje državne obveznice SAD takođe je podržao rast cene zlata.**

Cena zlata je porasla za 2% i na kraju izveštajnog perioda iznosila je 1.813,77 američkih dolara po finoj unci zlata.

Na pad cene zlata, do sredine posmatrane nedelje, uticali su: **preokret na globalnom nivou oko vođenja monetarne politike razvijenih ekonomija u svetu**, koji je vršio indirektni pritisak na pad cene zlata, koja je u sredu bila na najnižem nivou od sredine oktobra; **Banka Kanade je prethodne nedelje donela odluku da obustavi svoj program otkupa obveznica**; **tržišni učesnici su očekivali da će BoE prva povećati nivo referentne kamatne stope**; **očekivanja na tržištu pred sastanak FED-a da će biti doneta odluka o smanjenju programa otkupa obveznica** (investitori su pažljivo pratili formulacije saopštenja FED-a u vezi sa izgledima uvećanja stope i inflacionim očekivanjima).

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

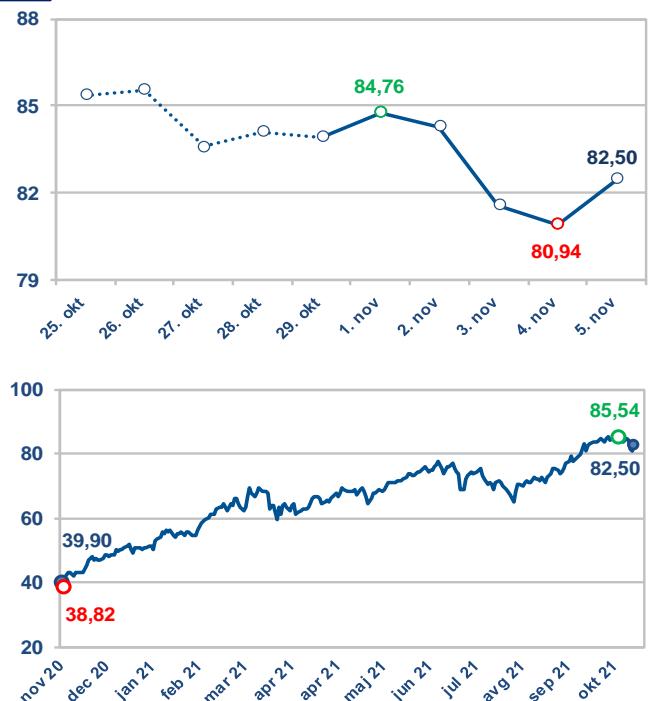
Nafta

Tokom izveštajnog perioda cena nafte tipa brent smanjena je za 1,69% i kretala se u rasponu od 80,94 američkih dolara po barelu do 84,76 američkih dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

Na pad cena nafte, u posmatranom periodu, uticali su: **pritisak predstavnika administracije SAD na OPEC+ da se doneše odluka o povećanju proizvodnje sirove nafte**, jer bi se odbijanjem rizikovalo ugrožavanje oporavka svetske ekonomije; **S. Arabija, Kuvajt i Irak su podržali tekući plan proizvodnje smesečnim uvećanjem od 400.000 barela dnevno**, do aprila 2022. godine, ali uz poruku da SAD imaju dovoljno kapaciteta da same uvećaju proizvodnju ako to žele i ako im je stalo da svet nastavi putem postpandemijskog ekonomskog oporavka; **pad uvoza sirove nafte u Kinu** na najniži nivo od septembra 2018; **odлуka Kine da angažuje svoje rezerve nafte**; **povećanje broja aktivnih naftnih platformi u SAD**, prema podacima američke kompanije *Baker Hughes*.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.

Cena nafte je smanjena za 1,69% i na kraju posmatranog perioda iznosila je 82,50 američkih dolara po barelu.

Na rast cene nafte, tokom posmatrane nedelje, uticali su: **izveštaj Američke agencije za naftu (API) o smanjenju nivoa zaliha nafte u SAD**; **grupa OPEC+ je proizvela manje nafte u oktobru nego što je to bilo moguće po osnovu važećeg sporazuma o ograničenju proizvodnje**; **vremenske prognoze o hladnoj jeseni i zimi na severnoj hemisferi**.